

Universitätsbibliothek Paderborn

Annalium Paderbornensium Pars ...

Complectens Inprimis Fusiorem Episcoporum Paderbornensium, Deinde
Succinctiorem Historiam Reliquorum Per Westfalianum Antistitium, Tum Res
Gestas Aliorum In Eadem Hac Regione Clarorum Virorum, Postremo
Pontificum, Imperatorum, Principum &c. Gesta, maxime ea, quae
Westfalianum contingunt

Ab anno Christi 1500. usq[ue] ad annum 1618. inclusivè

Schaten, Nicolas

Nevhsii, 1741

Dedicatio

urn:nbn:de:hbz:466:1-7785

DEDICATIO

Reverendissimis, Excellentissimis,
Illustrissimis, Perillustribus, Prä-
nobilibus, Consultissimis,
Doctissimisq; &c.

D.D. STATIBUS PATRIÆ.

REVERENDISSIMI, EXCELLENTISSIMI &c.

Nnum jam secundum numeramus, &
quadragesimum, ex quo ANNALUM
PADERBORNENSIMUM pars secunda supe-
riore seculo, Schatenio Authore, in lu-
cem edita, non parum luminis antiquis-
simorum temporum historiæ attulit.
Operi posthumo parta existimatio in-
gens & authoritas, postquam intellectum fuit, Schate-
niū in eo conscribendo magnopere adjutum fuisse ab ip-
so laudatissimo Principe, & Episcopo FERDINANDO
FÜRSTENBERGICO. Is enim, cùm Romæ per noven-
nium versaretur; ceterorum, qui ante ipsum hanc Pader-
bornæ, Carolinam sacrorum Antistitum sedem, tenuer-
ant, res præclarè gestas è vetustis Vaticanæ Bibliothecæ
monumentis singulari studio collegerat: reversus in pa-
triā, quæ tumultuariè ab ipso Romæ excerpta erant,
in annos, & ordinem digessit, póstque adeptam Pader-
bornensis Dioecesis insulam scriptori ANNALUM tradidit.
Idem ille FERDINANDUS, immortalis memoriæ E-
piscopus, ultimis tabulis hæredes suos ad opus illud Schate-
nii

DEDICATIO

nii, typo vulgandum obligavit, certâ pecuniæ summâ eam in rem affinatâ. A decessu autem hujus FERDINANDI Episcopi, cùm tempora calamitola essent; patriæ ærarium, urbes, & oppida plurium annorum bellis, ac in fortuniis exhausta; nemo fuit, qui de prosequendo ope re susciperet curam; aut sumptuosum, ejus continuatio ni annexum onus, Dioecesi impositum vellet. Tantò nunc major laus Vestra, Reverendissimi, & Illustrissimi, ceterique Primate Patriæ; tantò inquam illustrior gloria, quòd æquè miseris, certè difficillimis temporibus, cùm pecunia, milites, arma, in bellum ad Rhenum, ad Mosellam, ad Danubium subministranda erant; cùm annonæ caritas, penuria rerum, Dioecesin premerent; nihil desiderari unquam passi sitis, ut coepta à Schattenio Historiae tela pertexeretur. Quo laudabili consilio, cùm se obstrictam Vobis literaria omnis Respublica fatebitur; tum maximè seri nepotes Vestri, Vobis Majoribus suis, se æternū devinctos agnoscent, ubi aliquando rerum per Dioecesin tot retro seculis gestarum, & præteriti temporis memoriam, curis & impensis Vestris conservatam intuebuntur.

Utcunque splendida sint & egregia, quæ alibi in regionibus geruntur; quæ tamen domi in natali solo perfecta legimus; tametsi non adeò magna sint & illustria, plurimum tamen, & nescio quid occultæ dulcedinis habent; majoréque popularium atimos non solum voluptate capiunt; sed & eorum in legendō assiduitatem acuant, necesse est. Quàm turpe enim, & præposterum foret? scire ortus, & occasus Regionum, Provinciarum, Regnum, quæ trans Indum, & Gangen, trans maria altero in orbe sita sunt: scire jura eorum; quæ gesserint bella; quid cladis, aut quas victorias abstulerint: Interim velut ignotum hospitem oberrare in patria; rudem esse ac pere-

DEDICATIO

peregrinum in rebus domesticis : quæ illis inficta olim ab inimicis vulnera, quomodo personata sint ; quojure urbes, oppida, arces, gaudeant; prorsus nescire. Sanè quanta in Dioecesin damna, earum rerum ignoratio ducentis & quindecim ab hinc annis invexerit, hæc ætas etiamnum sentit in jaætura Comitatūs Pyrmontani. Eum ERICUS Episcopus anno MDXXII. à Simone Comite Lippiaco Ecclesiæ Paderbornensi recuperaverat, perpetuis temporibus possidendum. At per brevis possessio, turbata statim triennio pòst, & everla à Friderico Comite de Spiegelberg.

Pyrmontanum, inquiebat ille, Comitatum Patrifuo obvenisse, tanquam dotem ab uxore, quæ filia Pyrmon-tani Comitis suisset, allatam. Inepta postulatio, nullóq; fundamento nixa ! nemo unus tamen erat, qui sciret, aut veteres ex archivo afferret tabulas, quarum testimonio probari liquidò poterat, Comitatum clientelare beneficium esse; sive feudum ad solos restrictum hæredes masculos, nulli extra hos alienationi obnoxium. Relictis igitur in archivi caligine tam luculentis probationibus, ultiro confugitur ad transactionem, ad arbitros Gerhardum & Albertum Comites Mansfeldianos; & eos quidem jurium Patriæ omnino ignaros. Quæ tum sententia lata, & quam damnosa Dioecesi fuerit, prolixius narratum est ad annum MDXXV. Hæc autem, atque id genus plura publicis jam mandata literis cùm posteri legent, an non seculi illius socordiæ indignati, exardescunt magis, ad jura Dioeceseos, si quando officii ratio exiget, sollicitius tuenda. Quocirca pergit Reverendissimi, & Illusterrissimi &c. &c. ceterique Proceres Patriæ, pergit cùm meliora redibunt tempora, tam utiles sumptus facere, paucorumque, qui restant, Episcoporum famam, & gloriam nominis, ex situ & tenebris producere in lucem :

DEDICATIO

cem: simul varios fortunæ casus, vicissitudines rerum, Patriæ commoda & detrimenta, Administrorum, Regentium, virtutes & errata posteritati ob oculos pone-re: sat ingens operæ pretium erit, simul posteros, quam devitent, aut sequantur viam, docuisse. Nolim ego contra malevolos obtrectatorum calamos, & linguas huic literario operi præsidium aliud quærere, nisi ipsammet Vestram Omnia Patriæ Ordinum tutelam; utpote quorum liberali sumptu, & auspiciis prodiit, eorundem quoque insignitum Nominibus abunde virium & authoritatis habebit, ut tutò in virorum doctissimo-rum conspectum offerre se valeat. Vivite Integri, Valentésque in sera secula; vivite Deo, Religioni, Patriæ; & mente semper, Vos publicæ in cunctis, Dioeceseos emolumentis, natos esse. Ità ex animo & profunda cum veneratione precatur, qui operi huic posthumo quindecim annos ultimos adjecit, illudque sic completum ty-po paravit.

Reverendissimarum,
Excellentissimarum &c. &c.

Dignitatum Dignitatum &c. &c.

Scrus Devotissimus

CASPARUS MÜLLERS

Societatis Jesu Sacerdos.